

Merikoski-kerhon tämnpäiväiset vieraat.

Raatimies Yrjö Similä, Maisteri Lauri Merikallio Yhteiskuntatieteiden kandidaatti, kirjailija Lauri Pohjola.

Helsingin oululaiset katsovat Ouluun päin.

Ensimmäinen oulunmurteinen pakinakokoelma ilmestynyt painosta.

Oulun Sillan "lähetystö" saapui eilen Ouluun. Paikallisen järjestäjän, Merikoski-Kerhon puolesta, otettiin vieraat, Oulun Sillan puheenjohtaja, raatimies Yrjö Similä, maisteri Lauri Merikallio ja tänään debyteeraava kirjailija, yhteiskuntatieteiden kandidaatti Lauri Pohjola, vastaan. Klo 17 olivat Oulun Silta ja kustannusosakeyhtiö Tammi yhdessä järjestäneet Tervahovin kabinettiin pienen informatiivisuuden sanomalehtimiehille, jolloin lehtien edustajilla oli tilaisuus tutustua myös ensimmäiseen oululaiseen murrekirjailijaan ja hänen ja siis koko Oulun murteen esikoiskokoelmaan "Jäijellähtö ja muita kuvvauksija vanhasta Oulusta".

Ehkäpä tämä uutisluontoinen tapaus ensinnäkin kiinnostaa yleisöä, joten kertokaamme siitä. Lehtimiehet ovat uteliaita: Lauri Pohjolan nimi on kylä kaikille tuttu, mutta kun hän on sukupolvea vanhempi kuin useimmat haastatteliijoista, on epäselvää, miten hän juurtuu Ouluun. Se selviää kuitenkin: suku on tosin Laukaasta, mutta 11-kuukautisena tuotiin Lauri Pohjola — säkissä, kuten hän kertoo — Ouluun ja täällä hän kasvoi ja varttui mieheksi. Syntynyt hän on vuonna 1897 ja vuoteen 1919 saakka oli hän Oulussa joutuen silloin sotaväkeen Vaasaan ja sitä tietä kävi matka sitten maailmalle, vuonna 1923 peräti amerikkoihin asti. Kerättyään siellä kodinperustamis- ja opiskelurahoja palasi hän 1930 kotimaahan ja ryhtyi samana vuonna täydentämään opintojaan Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa Helsingissä, missä suoritti kandidaatti-tutkinnon 1933. Nykyisin palvelee hän Kansa-yhtiössä Helsingissä.

Oululainen hän siis on yhtä hyvin kuin kuka muu hyvänsä meistä, mutta mistä itu tähän murrekokoelmaan, sillä Oulusta on lähtenyt monta muutaakin naista ja miestä eikä kuitenkaan kukaan ole yritystä tehnyt tähän suuntaan. Asiat järjestyksessä V.v. 35—36 alkoi Helsingin oululaisten vanha lukkarinrakkaus kotikaupunkia kohtaan saada käytännöllisiä muotoja, niin että -36 perustettiin Oulun Silta. Mutta kun se kokoontui iin kovin fiineissä paikoissa, järjestivät

(Jatkuu 3:lla siv.)

Helsingin . . .

(Jatk. 1:ltä siv.)

eräät muut ent. oululaiset vastaavalaisia raatausiltoja mm. Elannon kerhohuoneessa. Tämän epävirallisen yhtymän epävirallinen nimi oli Oulun Konkka. Mitään poliittista linjajakoa ei ollut kuten kait joskus on huhuilltu. Mutta sitten tuli sota ja -40 kaikki päättivät liittyä Oulun Siltaan. No niin, näihin tilaisuuksiin tarvittiin ohjelmaa ja sitä järjesti mm. Lauri Pohjola esittämällä kerta kerran jälkeen oulunmurteisia juttuja, joista, kuten mm. maisteri Merikallio todistaa, vähitellen on muodostunut raatausiltojen suosituin ohjelmanumero. Kirjailija omasta puolestaan piti näitä juttuja väli aikaistyönä, mutta annahan olla, kun hänenkin mielestä oli sääli, jos tämä mahti — murre — menisi kokonaan maanrakohon, ja kun muut alkoivat kehoitella, päädyttiin siihen, että parhaat jutut on kerättävä kokelmaksi ja niin on nyt nähnyt päivänvalon "Jäijellähtö ja muita kuvvauksija", joka eilen ilmestyi Oulun kirjakauppoihin.

Seurustelu on rattoisaa, kuten ainakin vanhojen oululaisten kesken, sillä, kuten maisteri Merikallio huomauttaa, tässä kaikessa täällä on niin paljon tutunomaista ja kotoista, että virallisuus häipyä. Hra Pohjola vakuuttaa, että hän on saanut erinomaisen suurta apua juuri raatimies Similältä, joka oikeastaan on ensimmäinen, joka on kehoittanut tämän kirjan julkaisemiseen, ja maisteri Merikalliolta, joka on antanut arvokkaita osviittoja, niin että kirjailijasta tuntuu kuin hän nyt vasta olisi päässyt oikein vauhtiin. Näiden herrojen suositus merkitsi hyvin paljon, kun Tammea pyydetiin kustantajaksi Samoin painoi siellä luonnollisesti paljon ministeri Yrjö Kallisen, yhtiön johtokunnan jäsenen, aina oululaisasioita lämmöllä hoitavan, arvostelu.

Lauri Pohjola on leppoisa humoristi, joka keskustelussaankin käyttää paljon tätä vanhaa kieltä, niin että se nuoremalle muodostuu pieneksi oppitunniksi. Muuten: "Jäijellähtö" kansikuvan on piirtänyt taiteilija Karo Otava, oululaisille hyvin tutun joht. Herman Törmäsen tyfär.

Raatimies Similä, jonka haastatettiin varsinaisesti palaamme myöhemmin ja maisteri Merikallio kertovat puolestaan, että he siellä katsovat Ouluun päin, mistä tämä Kramsusta al-

kava plakaattien naulauskin on todistuksena. Tärkeä toimintamuoto on myös huolehtiminen sotaorvoista. Siinä riittäisi työmaata vaikka kuinka, jos seuralla vain olisi tarpeeksi varoja käytettävissään. Keräysten lisäksi on tähän kuitenkin ollut käytettävissä vain matineoiden tulot. Suurella lämmöllä seurataan seuran piirissä myös Pohjois-Suomen yhteiskunnallisen korkeakoulun synnyttämissuunnitelmaa.

Raatimies Similän matkalla on kaksinainen tarkoitus: ensiksikin oli hänellä jo eilen illalla Kauppaklubissa Automobiiliklubin tilaisuudessa esitelmä ja tänään tuo hän oululaismatineassa Sillan terveiset. Maisteri Merikallio on tutkinut paljon Kaarlo Kramsun elämänvaiheita ja hänen runouttaan ja esittää varmasti tämänpäiväisessä matineassa paljon aivan uuttakin. Vierailta oli lisäksi monenlaisia huomioita vanhasta kotikaupungistaan, jonka sekä talous- että kulttuurielämästä he kyselivät kaikenlaista. Tänään siis tapaamme kaikki vanhat ja nuoret oululaiset kaupungintalossa klo 13,30 ja vietämme hauskan hetken yhdessä.

P a n u.